

Januar 2024

Dansk-tyrkisk energisamarbejde sætter fjernvarme og indfrielse af klimamål højt på agendaen

Det dansk-tyrkiske samarbejde om fjernvarme og energiplanlægning skal bidrage til en omstilling af den tyrkiske energisektor i retning af større energiuafhængighed og indfrielse af klimamål.

Tyrkiet oplever en stor tilflytning fra land til by, hvilket medfører et voksende energibehov i byområderne. Lige nu opvarmes ca. 60 procent af de tyrkiske bygninger individuelt med importeret og subsidieret naturgas. Samtidig er 75 procent af Tyrkiets energiforbrug i dag baseret på importeret olie og gas fra Rusland, Iran og Aserbajdsjan.

Valuta- og inflationskriserne, som opstod i Tyrkiet i slutningen af 2021, er blevet efterfulgt af energikrisen i 2022 og jordskælv i 2023, som har forårsaget en meget stor stigning i energipriserne.

Offentlige udgifter til naturgassubsidier er nu mellem 9 og 14 milliarder dollars årligt.

Landet har vedtaget en række sociale politikker for at sikre, at indbyggerne fortsat har adgang til energi, men inflationspresset øger også omkostningerne ved import. Det tyrkiske ministerium for energi og naturressourcer (MENR) har oplyst, at omkostninger forbundet med import af energi er steget fra 15 milliarder til 100 milliarder dollars om året i Tyrkiet. I en tid, hvor det er tydeligt, at energipolitik og sikkerhedspolitik hænger uløseligt sammen, er der derfor stor interesse fra tyrkisk side for en højere grad af energiuafhængighed.

Forsynings sikkerheden er derfor til stadighed en førsteprioritet for den tyrkiske regering og for MENR. Denne prioritet hæmmer i et vist omfang tiltagene for at bekæmpe klimaforandringerne, og den seneste energikrise har øget denne tendens. Samtidig er der en stærk bevægelse for at bygge og forbedre bygninger, både i de ramte og potentielle jordskælvszoner

Tyrkiet har sat mål for sine klimaindsatser. Landet ratificerede i oktober 2021 Parisaftalen, og i den nuværende NDC planlægges det, at drivhusgas-udledningen skal peake i 2038 og der er mål om klimaneutralitet i 2053. Den tyrkiske regering har endnu ikke fremlagt en plan for indfrielsen af disse ambitioner.

Fjernvarme kan bidrage væsentligt til at indfri klimamål

Tyrkiet har i dag meget lidt fjernvarme. Energistyrelsen samarbejder derfor med Tyrkiet om fjernvarme, da en udbygning kan bidrage til betydelige CO₂-reduktioner, da den kan erstatte et stort naturgasforbrug. Beregninger viser, at hvis 25 procent af det økonomisk fordelagtige potentiale for fjernvarme af tyrkiske boliger bliver indfriet i 2030, vildet svare til at kunne dække 7 procent af det samlede varmebehov af boligsektoren. Det vil i 2030 kunne give en reduktion i udledninger på 2 millioner ton drivhusgasser og besparelser for ca. 100 millioner EUR.

Energistyrelsen samarbejder med Tyrkiet om at udvikle nationale politikker og lovgivningsmæssige rammevilkår, som kan bidrage til at opbygge den nødvendige infrastruktur for fjernvarme. Derudover samarbejder Energistyrelsen med Tyrkiet om at udvikle nationale politikker og lovgivningsmæssige rammevilkår, som kan bidrage til at opbygge den nødvendige infrastruktur for fjernvarme. Derudover hjælper Energistyrelsen tyrkiske kommuner med at gennemføre varmeplanlægning efter dansk forbillede som vejledning til andre tyrkiske kommuner og med henblik på at igangsætte en fjernvarmeudbygning i egnede dele af Tyrkiet.

Energimodellering skal åbne op for større sektorintegration og indfrielse af klimamål

Energistyrelsen har i begyndelsen af 2023 igangsat et samarbejde med Tyrkiets energiministerium om national energimodellering og langsigtet energiplanlægning. Samarbejdet skal give et bredere perspektiv på energieffektivitet, vedvarende energi og energisystemplanlægning. Dette arbejde bygger på et tidligere spor om havvind, hvor Energistyrelsen hjalp Tyrkiet med at udarbejde en langsigtet plan for udbygning med havvind ud for Tyrkiets kyster.

Fokus i den nye fase af samarbejdet er at forbedre eksisterende energimodeller, der anvendes af ministeriet, med henblik på større sektorintegration på varmeområdet samt en øget andel af sol og vind i energisystemet. På begge områder har Danmark årtiers nyttige erfaringer.

Ministeriet har ansvaret for at udvikle den nationale energiplan og er også nysgerrig på nye teknologier i modelarbejdet såsom PtX samt lagring og udnyttelse af CO₂, hvor Danmark også kan bidrage med relevant erfaring. Samarbejdet om energimodellering og -planlægning spiller en væsentlig rolle i Tyrkiets mulighed for at udvikle politikker og udarbejde planer for indfrielsen af de nationale klimamål, idet gode energimodeller og solid energiplanlægning fungerer som grundlag for gode energipolitiske beslutninger.

Fakta

- Energisamarbejdet mellem Danmark og Tyrkiet finansieres af Udenrigsministeriet og drives af Energistyrelsen i samarbejde med ambassaden i Ankara.
- Myndighedssamarbejdet blev initieret i 2015. Formålet med samarbejdet er at udvikle politikker, strategier og løsninger for at fremme en omkostningseffektiv, energieffektiv og bæredygtig omstilling af Tyrkiets energisektor.

Kontaktperson:

Susana Paardekooper
Teamleder
sprk@ens.dk
+45 33 95 09 92